

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie

Ochrona bioróżnorodności w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
INFORMACJE OGÓLNE**

Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 możliwe jest w ramach:

Priorytetu FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu

- **Działania FELU.03.09** Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody
- **Działania FELU.03.10** Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody
- **Działania FELU.03.11** Ochrona bioróżnorodności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
INFORMACJE OGÓLNE**

**Łącznie na Działania z zakresu ochrony bioróżnorodności
(3.09, 3.10, 3.11) przeznaczono :**

Wysokość alokacji ogółem: 40 376 471,00 euro

Wysokość alokacji EFRR: 34 320 000,00 euro

Działanie FELU.03.09

(obszary objęte formami ochrony przyrody)

Wysokość alokacji ogółem:

23 529 412,00 euro

Wysokość alokacji EFRR:

20 000 000,00 euro

Sposób wyboru projektów:
konkurencyjny

Działanie FELU.03.10

(obszary poza formami ochrony przyrody)

Wysokość alokacji ogółem:

10 964 706,00 euro

Wysokość alokacji EFRR:

9 320 000,00 euro

Sposób wyboru projektów:
konkurencyjny,
niekonkurencyjny

Działanie FELU.03.11

(Ochrona bioróżnorodności w ramach ZIT MOF)

Wysokość alokacji ogółem:

5 882 353,00 euro

Wysokość alokacji EFRR:

5 000 000,00 euro

Sposób wyboru projektów:
niekonkurencyjny

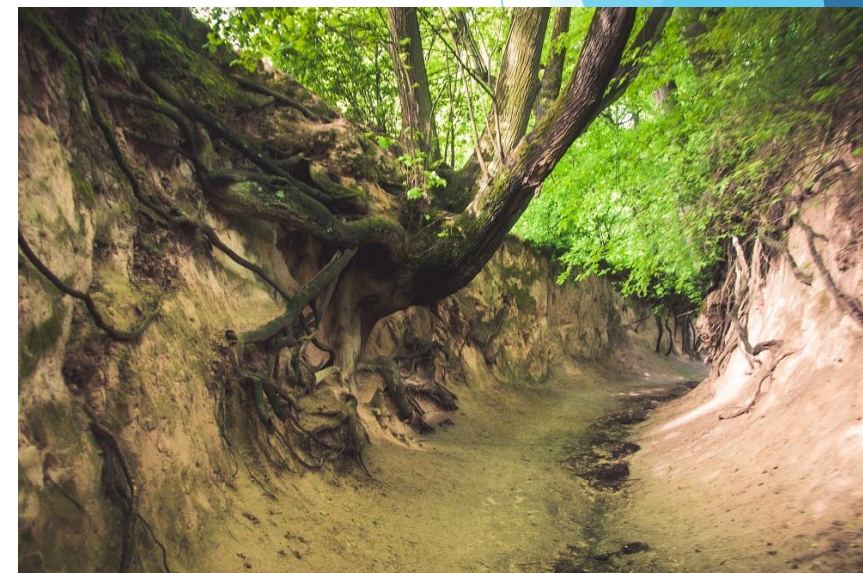
**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
TYPY PROJEKTÓW - Działanie FELU.03.09
(obszary objęte formami ochrony przyrody)**

- **Typ 1:** Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
- **Typ 2:** Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
- **Typ 3:** Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
- **Typ 4:** Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt
- **Typ 5:** Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
- **Typ 6:** Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)**

**TYPY PROJEKTÓW - Działanie FELU.03.09
(obszary objęte formami ochrony przyrody)**

- **Typ 7:** Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
- **Typ 8:** Opracowanie / aktualizacja dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody.
- **Typ 9:** Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
- **Typ 10:** Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
TYPY PROJEKTÓW - Działanie FELU.03.10
(obszary poza formami ochrony przyrody)**

- **Typ 1:** Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
- **Typ 2:** Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
- **Typ 3:** Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
- **Typ 4:** Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt.
- **Typ 5:** Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
- **Typ 6:** Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
TYPY PROJEKTÓW - Działanie FELU.03.10
(obszary poza formami ochrony przyrody)**

- **Typ 7:** Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
- **Typ 8:** Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
- **Typ 9:** Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

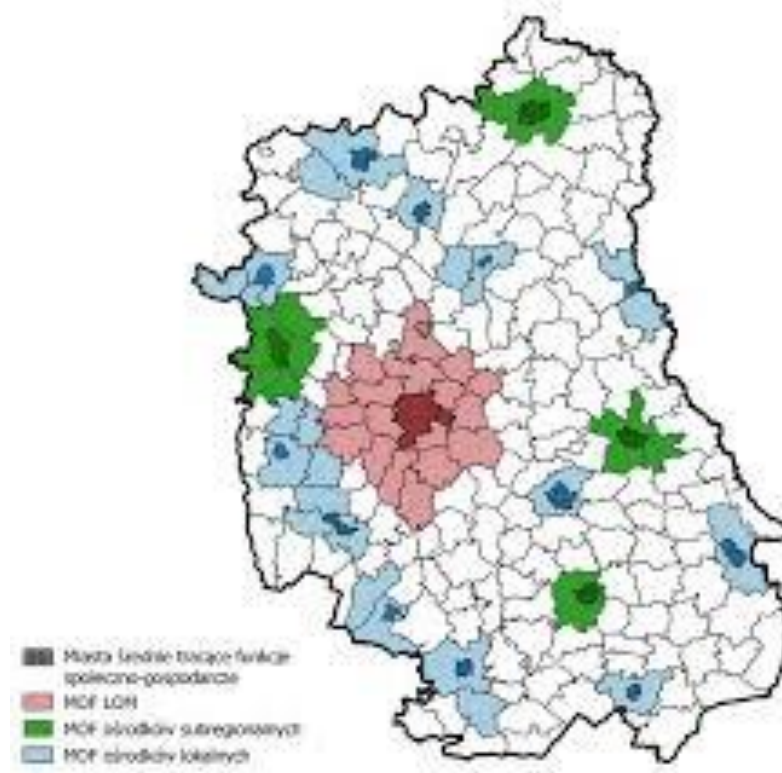
**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
TYPY PROJEKTÓW - Działanie FELU.03.11
(ochrona bioróżnorodności w ramach ZIT MOF)**

- **Typ 1:** Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
- **Typ 2:** Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
- **Typ 3:** Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
- **Typ 4:** Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
- **Typ 5:** Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu (Ochrona bioróżnorodności)

TYPY PROJEKTÓW - Działanie FELU.03.11 (ochrona bioróżnorodności w ramach ZIT MOF)

- **Typ 6:** Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
- **Typ 7:** Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
- **Typ 8:** Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu (Ochrona bioróżnorodności) TYP BENEFICJENTA

Działanie FELU.03.09

(obszary objęte formami ochrony przyrody)

- ❖ Administracja publiczna,
- ❖ Instytucje nauki i edukacji,
- ❖ Organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
- ❖ Służby publiczne

Działanie FELU.03.10

(obszary poza formami ochrony przyrody)

- ❖ Administracja publiczna,
- ❖ Instytucje nauki i edukacji,
- ❖ Organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
- ❖ Służby publiczne

Działanie FELU.03.11

(Ochrona bioróżnorodności w ramach ZIT MOF)

- ❖ Administracja publiczna,
- ❖ Instytucje nauki i edukacji,
- ❖ Organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
- ❖ Służby publiczne
- ❖ Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
KLUCZOWE WARUNKI REALIZACJI PROJEKTÓW**

- Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
- Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ (**dotyczy tylko Działania 3.11**).
- Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury (**dotyczy tylko Działania 3.11**).

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
KLUCZOWE WARUNKI REALIZACJI PROJEKTÓW**

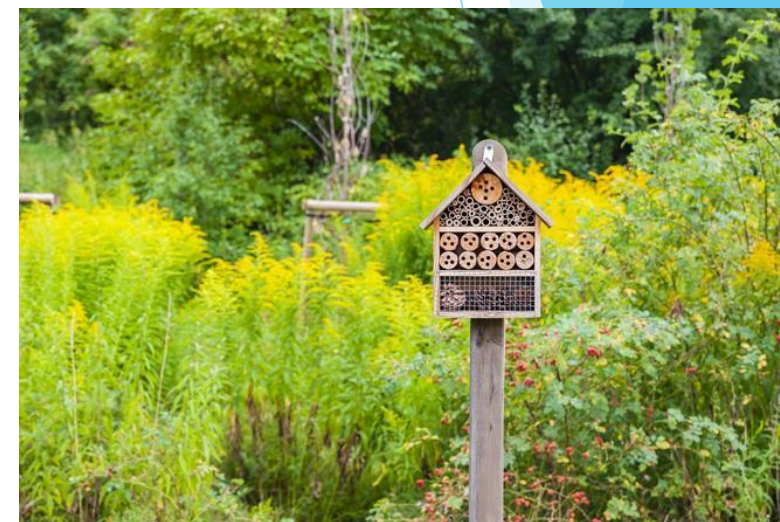
- Działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Dofinansowaniu będą podlegać projekty zgodne z Programem Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027, zmierzające do poprawy stanu środowiska, redukujące negatywne oddziaływanie działalności człowieka na środowisko naturalne oraz sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych.
- Wsparcie obejmie projekty realizowane na obszarach cennych przyrodniczo oraz parki miejskie, których wartość przyrodnicza została udokumentowana w inwentaryzacji przyrodniczej. Dofinansowanie obejmie działania utrzymujące i zwiększające bioróżnorodność oparte na gatunkach rodzimych (**dotyczy tylko Działań 3.10 i 3.11 – obszary poza formami ochrony przyrody**).

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
KLUCZOWE WARUNKI REALIZACJI PROJEKTÓW**

- Projekty realizowane na obszarach chronionych w celu uzyskania wsparcia będą musiały wykazać zgodność zaplanowanych do realizacji zadań z planami ochrony zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz z aktami prawa miejscowego, dotyczącymi zakresu działań dopuszczalnych na obszarze objętym właściwą formą ochrony przyrody, w tym działaniami zidentyfikowanymi w Priorytetowych Ramach Działania (PAF) na lata 2021-27 dla obszarów Natura 2000.
- Wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury w celu ochrony różnorodności biologicznej dotyczy miast o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców).
- Preferowane będą projekty wynikające ze **strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST** w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT) **(dotyczy tylko Działań 3.09 i 3.10).**

**Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu
(Ochrona bioróżnorodności)
KLUCZOWE WARUNKI REALIZACJI PROJEKTÓW**

- Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
- Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (**dotyczy tylko Działania 3.09** - obszary objęte formami ochrony przyrody).

PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna

Ocena formalna projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż **90 dni roboczych** od dnia następującego po dniu zakończenia naboru.

Ocena formalna projektu dokonywana jest kolejno w oparciu o:

- kryteria formalne dostępu,
- kryteria formalne poprawności,
- kryteria formalne specyficzne.

Pierwszym etapem oceny projektu jest sprawdzenie, czy projekt spełnia wszystkie kryteria formalne dostępu. Kryteria formalne dostępu są kryteriami obligatoryjnymi, spełnienie których jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

W odniesieniu do kryteriów formalnych dostępu nie jest możliwe wzywanie wnioskodawcy do uzupełnienia /poprawienia wniosku o dofinansowanie.

Kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne to kryteria obligatoryjne, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W ramach oceny w oparciu o kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne istnieje możliwość **jednokrotnego uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie**, przy czym zakres uzupełnienia/poprawy wniosku w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IZ FEL w wezwaniu.

PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena merytoryczna

Ocena merytoryczna projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż **90 dni** roboczych od dnia zakończenia oceny formalnej. W uzasadnionych przypadkach termin oceny merytorycznej może zostać przedłużony.

Projekty oceniane merytorycznie poddawane są ocenie pod kątem spełnienia przyjętych przez Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027:

- kryteriów technicznych,
- kryteriów merytorycznych specyficznych,
- kryteriów trafności merytorycznej,
- kryteriów rozstrzygających.

Kryteria trafności merytorycznej są kryteriami fakultatywnymi, punktowymi i mają na celu przypisanie projektom określonej liczby punktów i wybranie projektów najbardziej wartościowych w kontekście realizacji celów programu FEL 2021-2027.

Na etapie oceny spełniania kryteriów trafności merytorycznej oraz kryteriów rozstrzygających wnioskodawca nie może zostać wezwany do poprawy/uzupełnienia wniosku.

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu (Ochrona bioróżnorodności) NABORY OGŁOSZONE

Działanie FELU.03.11 Ochrona bioróżnorodności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych

- Typy projektów: **1, 2, 3, 5, 6, 7, 8**
- Kwota alokacji EFRR – **5 000 000,00 EUR**
- Kwota alokacji EFRR – **21 546 500,00 PLN***
- Nabór ogłoszono: **10 kwietnia 2024 r.**
- Termin rozpoczęcia naboru: **22 kwietnia 2024 r.**
- Termin zakończenia naboru: **31 październik 2024 r.**
- Rozstrzygnięcie naboru przewidywane jest w IV kwartale 2024 r.
- Sposób wyboru projektów: niekonkurencyjny

* kurs EUR - 4,3093 (kwiecień 2024 r.)

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu (Ochrona bioróżnorodności) NABORY OGŁOSZONE

Działanie FELU.03.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody

- Typy projektów: **1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9**
- Kwota alokacji EFRR – **9 320 000,00 EUR**
- Kwota alokacji EFRR – **39 934 336,00 PLN***
- Nabór ogłoszono: **14 czerwca 2024 r.**
- Termin rozpoczęcia naboru: **1 lipca 2024 r.**
- Termin zakończenia naboru: **30 sierpnia 2024 r.**
- Rozstrzygnięcie naboru przewidywane jest w IV kwartale 2024 r.
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny

* kurs EUR - 4,2848 (czerwiec)

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu (Ochrona bioróżnorodności) PLANOWANE NABORY

Działanie FELU.03.09 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody

- Typy projektów: **8** - Opracowanie / aktualizacja dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody.
- Kwota alokacji EFRR – **1 439 600,00 EUR**
- Kwota alokacji EFRR – **6 168 398,08 PLN***
- Planowana data ogłoszenia: 26 września 2024 r.
- Termin rozpoczęcia naboru: **7 październik 2024 r.**
- Termin zakończenia naboru: **4 grudnia 2024 r.**
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny

* kurs EUR - 4,2848 (czerwiec)

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu (Ochrona bioróżnorodności) PLANOWANE NABORY

Działanie FELU.03.09 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody

- Typy projektów: **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10**
- Kwota alokacji EFRR – **12 231 655,00 EUR**
- Kwota alokacji EFRR – **52 410 195,34 PLN***
- Planowana data ogłoszenia: **grudzień 2024 r.**
- Termin rozpoczęcia naboru: **styczeń 2025 r.**
- Termin zakończenia naboru: **luty 2025 r.**
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny

* kurs EUR - 4,2848 (czerwiec)

